

DÜŠEVNI LIST

Naš Dom

G. Zver Joško, knjižničar Črenšovci

Mêsečne verske novine.

u iméni prêkmurske evang. šinjorije reditel
i vódvávník: FLISÁR JÁNOŠ, Murska Sobota.

Rokopísi se morajo v Puconce pošilati.

Ček računa št. 13,586; imé „Düševni list“ Puconci.

Cejna na cejlo leto 20 Din., v zvonstvo 30 din.,
v Ameriko 1 Dol., edne numere 2 din.

Naprejplačilo

gorivzeme vsáki evang. dühovnik i vučitel.

Král prihája.

„Povéte čeri Šionskoj: ovo Král tvoj ide tebi.“ (Mt. 21, 5.)

Brez dvojnosti néideš ti k njemi, On je preveč daleč i nedoségnjeno ôzdaleč od tébe, z lastivnim áldovom, trúdom i flíšanjem tvojim nigdár neprideš k njemi, naj se neváliš, liki dabi za tvoje zaslúženosti i vrédnosti volo prišao k njemi. Nê, drághi prijáteo, tú nega mesta nikšoj vrédnosti i plemenitosti, tí niti nájtóménje zaslúženosti i vrédnosti nemaš, ali pri njem je punost milošče i smilenosti. Tô skvarjúje vsáko nê krstšansko včenjé od slobodne vole, poleg šteroga *mi sami* moramo začnoti te prvi kamen dolidêvat, Bogá iskati, k njemi idti, za njim hititi i na njegovo miloščo se vrédnoga včiniti. Vari se, hábaj se od etoga čeméra! Eta so včenjá šatana na vsakoformo i vsákoga vkanijo. Prvle kak tí kričiš k Bôgi i iščeš njega, On že eti mora bidti i od toga prvle je morao On nájditi tebé. Bôg mora doliskládsti te prvi kamen i začnoti vu tebi to dobro delo, da ga tí lahko iščeš i k njemi kričiš. On je že eti, gda tí iskati začneš Njega, či pa Njega nega tú, té je popolnoma grêh tô, ka začneš. — Ali či tô pitaš, kako trbê začnoti pobožen žitek, ali ka trbê činiti, naj ga Bôg začne vu nami? — tak poslúhni odgovor: hát nečúješ, ka tí nemo-reš nikaj činiti i nemo-reš nikaj začnoti, naj pobožen bodeš? *Boži* je začétek, *On dá* rásti i *On dokonča* to dobro delo. Vse

ka ti začneš, je grêh ino grêh túdi ostáne, či kakštéč lepô ide túdi to delo, tí neznáš drúgo, kak grehšiti, kakoli li činiš... Tí moraš grehšiti, či z svoje slobodne vole činiš, ár či bi znao z tvoje slobodne vole nê grehšiti, ali kaj činiti, ka je nê grêh, zakaj bi té potrebúvao Kristuša. Hát nespameten bi on bio, ka bi vöprelejao svojo drágo krv za tvoje grehe, či bi tí sam túdi tak sloboden bio ino bi znao kaj činiti, ka je nê grêh. Záto: néma drúgoga začétká ta práva pobožnost, liki ka naj príde král tvoj i *On začne* vu tebi to dobro. Ne iščeš tí njega, on išče tebé, ne nájdeš tí njega, on nájde tebé. Ár slugi rêči túdi od njega prihájajo, nê od tébe, tvojo vero od njega máš, nê od sébe i vse, ka vera dela vu tebi, je od njega, nê od tébe. Či On neprihája, tí zvúna ostáneš, gde nega evangelioma, tam nega Bogá, nego li grêh i skvarjênje. Záto ne pí-taj, kako trbê začnoti pobožnost, néma eta začétká, *samo tam*, gde ete král prihája i gde njega predgajo.

Posl. L. Á.

Dr. LUTHER MÁRTON.

Eden pobožen krstšenik je liki šumno eti-va dvá návuka gorpostavo: delaj za tvoje zve-ličanje, kak či bi si je sam morao zaslúžiti i bojdi ponizen vu etom ogvúšanji, ka si tí na nikoj nê vrêden.

*

Što brez molitvi potúje skôz svéta, on skôz hiže vandra, brez toga, ka bi hišnoga gospoda pozdrávlao.

Na koledne svétke.

Dnes nemre potvarjen biditi nišče,
Vsáki nebesko bláženstvo išče.
Žalost, túga naj vmerjé i preide,
Svéték je, velke nebeske čúde.

Vesélo boj vsáko srdcé, dúša
Mirovna boj vu vsem i në hůša.
Radost ná obíde obráz vsáki,
Mir ná bode, — nežívmo vu spáki. —

Zevsáki vřst ná molítev zhája,
Te kunéči z-srdca blagoslávla;
Te jočéči se ná túdi smehé,
Pregánjanomí se mir prinesé

Hiže dvér ná nišče doj nezaprè,
Obrambo náide, što toči skuzé.
Siromák túdi radost zadobí,
Nesrečen se v-důši obeselí.

Bolezen, skuzé daleč hodíjo,
Na njih mesti blagoslov plodíjo,
Pobítí, túžen obráz razvedrí,
Povéhjneno srdcé se pomladí.

Mir, zadovolnost ná láda povséd,
Varje, sprevája nás očé pogléd.
Navdůhší, napuni vse lůbézen,
Štero je dao, poródo Bethlehem.

Filsár Jánoš.

Jezuš, pomágaj mi!

(Božična legenda.)

Daleč od nás v-Norvégiji, pólég Bergen váraša, gde veliki borovi i glaličovi logóvje pokrívajo krajine strmce, i vu ednoj máloj vési je živéla edna jáko siromaška vdovica. Vu prvěši létaj je i ona bógše čase vžívala, gda njé je ešče túváriš živo, ki se je med te nájpřilicněše řibičare račúnao. Ali pri ednom velikom řibičivanji je preišao. Pogúbilo ga je zburkajóče mórje.

Tá samica je ešče mláda bila, gda je vdovica postála. Zadosta so se vřtili okóli njé vřli mládi řibičji junáki, ali ona si je në štela znóva žnji možá zvoliti. Jedíno skrb je položila vu svojem plavkasti vlási, málom sineki, šteri je ešče samo v-čecátjov vrsti bio, gda njemi je mórje očo porobilo.

Te máli pojbič, ki je po oči „Nesó“ ime-nůvani, je samo teliko znao od očé, kelko njemi je mati po večeráj od njega pripovedávala. — Či je po večeráj veter z málim oblokem rogátao i pojbíarec se je od stráha pod odévko potégno na posteli, ga je mati batřivíla :

— „Neboj se, moj sln, — ájta skrb má na tēbe!“ Tákšega hípa je pojbič vó potisno glavó od odévke i z bliščéčimi očámi gleděč proso mater :

— *Drága mama pripovedávajte mi nřka od ájto !*

„Ka se bojite, maloverci !?“

Pred vnogo stó let, gda je ešče Pavel apoštol gláso Kristušov evangelium, edno sunčavno novembersko gojndno je edna ládja plavala na morji z Mále Ážije próti Europi. Na ládji so se najšli vsake vrste lůdjé tistoga vrēmena. Tam je bio Julius stotnik, kak predstavnik zmožnoga rimskoga casarstva. Ž njim petdeset vojákov i dvá poročnika Domitus i Scarro. Potem je na ládji bio lastnik sam z kakšimi šestdvajsetimi mornarmi. Julius stotnik je kakši sedemdesětpět robov sprevájo v Rim pred casarsko sodnijo, med njimi Pavel apoštola i njegovega prijátela Aristarkhuza. Na ládji je biló ešče do stodvajset oseb, trgovci, pótники z Ážije, Afrike i Europe. Po národnosti i túdi jeziki jáko mešano lůdstvó. Takrat so ládjo ešče lůdjé, ali vetrovje gnali. Tá je na vitorle bila. Pót je dugo trpěla.

Pavel i Aristarkhus sta trůdniva od dúge póti, štera je že tri tředne trpela, sedela na níkši vkůpervřzeni vóžaj. Rim je ešče daleč. Ka bode tečas z njima ? I potem tam, v tom velkom poganskem váraši ? . . . Pavel apoštol se je próti záhodi zgljedno i je pravo : — Ešče dnes bomo viher meli.

Aristarkhus je na tó nikaj në odgóvoro. Navajen je bio za čisto pravico sprejěti vse, ka je Pavel apoštol pravo. Med tem je Domitus poročnik stópo k njima. Pozdravo njídva je i oberkao je Pavel apoštola :

— Oča, jáko trůden biditi se mi vídiš, mogoče ti je zdá në povóli, ka sem přišo ?

— Oh në, sinek. Samo si sedi k nama. Z teбом si rad razgovárjam, ár znam, ka dobro srcé i oster rázum máš, šteri notři vzeme světi návuk.

— Hválo morem dati Gospodnomi Bógi za tó pót, na šteroj sem přiliko meo spoznati tebé

Pobožna mati je tákšega hupa dosta pripovedávala od toga najvrlejšega i jakšega ribiča, ki je odišao na veliko, vihérno mórje i ki ednók zagvúšno nazá pride.

Márika, tó je bilô toj vdovici imé, je z-teškím tálom priskrbéla svoj živiš. Njé je že mórje več nika nê prineslo, — préla, tkála je za veternice močno plátno ribičom i tak je slí žila sebi i sineki vsákdanéjnje potrebčine.

Približávali so se blážení Kolední svétki. Veliko gibanje je bilô vu celo j vési. Pri vsákoj hiži so bélile, pralé, ribale i vse vréd jemále ženske, naj té velikí, svéti dén vu sunca bliščé-čoj čistóči náide celo málo vesničko.

Možki so tūdi vsi domá bilí, ali ženske so je z-dómi odegnae, da njim nedo na zádevi i nezadržávajo ji pri njihovj silni ópravicaj. Zdá so se tak v-pivárni spravili vkūp ribičje i med tihim pijačenjem si zgovárjali od pretekóčega ribičivanja. Te stári Martin oča je vodo zgovárjanje.

Kak velka škoda je nad našim „Nesó“-jom! Kak lépi, vrli, prilíčen mōz je bio . . .

— Kapa ka ešče gder živé? — právi eden drūgi staréši ribič, — mogóče ga je válovje gder vólúčilo pri polnočni bregáj.

Ešče so si dosta pripovedávali od čúdni potūvanj i od preživetí nevarnost med vihérom, zburkanom mórji, dokeč se je nê približao večér, gda so po ednom odhájali, vsáki k-svojemi dómi.

i potom tébe mojega Odkūpitela, Jezuš Kristuša. Od toga mao tak želé dúša moja tvoje rečí, kakpa korina jūtrájnjo rosó.

— Blážení so, ki gladūjejo i žéjajo pravico, ár se oni vžadovolijo — pravo je Pavel.

— Zdá bi tó rad čūo, oča, od tébe, kak je spravo Gospon J. Kristuš svestvo svoje svéte večerje?

— No, poslūšaj dale dobro ese, sinek! „Naš Gospon J. Kristuš v onoj nōči, vu šteroj je bio odáni, je vzeo krūh i blagoslovivši, vložmo ga je i erčé: vzemte i jéte, tó je moje tělo, štero se za vás vložmi. Tó činte na moj spómenek.

Prispodobno i pehár, gda je obvečerjao, govorečí: ete pehár je nōvi zákon vu kvivi mojoj; tó činte, kelkokrát bodete pilí, na moj spómenek.“

Pri teh zádajni rečáj je k njim stópo Scarro poročnik i je erkao Pavel apoštoli: — No ti svéti človek z tōv velkov sakálov, pá si dao

Siróta vdovica Márika je jáko žalostna bila vu svojoj máloj kući. — Te máli Nesó je obeležao. Gut ga je bolo i že več dni se je nemirovno, od hice tožéči, semtá lúčao, metao vu posteli. — Dosta se je čujskao, zménjao z-pojbári vu velikom mrázi i zdá je na veliko žalost materi rávno pred Božičom obeležao.

Že je samo eden dén bio do velikí svétkov i Márika je z tezkov miseljov obtežena sedéla pri betežnika posteli, nemavša ni krajcara pēnez ni práha mele, z-kém bi osnájžila svojemí jedinomi božično drévcece. — Prék je bēžala k-sósedkinji, k-Lenuški i na pōsodo je sprosila od njé malo mele, maka i cukra, da kamči bár spečé edno malo kaj za betežnoga sineka i oprosila jo je nadale, ka dokeč de ona v-góščo bēžala po edem máli gjalič, z-šterim si te svéti večér hižo osnájži, naj na betežnika pázi.

Dobroga srdcá sósedkinja je srdcá včinila tó dobróto. Márika se je vu velikí rōbec zagúzala i z málov sekericov vu rōki, vu gōstšo napótila, pred svétim večérom po poldnévi.

Namali je snežilo. Márika se je paščila po do gléznja bodóčem snégi, ka naj kak nájhitré pred večérom nazáj príde, ár se je vidilo, ka snég má priditi.

Že je do lōga prišla. Veliko, ščapínato, z-snegom pokrito borovjé i gjaličōvje je precímbno vidénje kázalo, ali Márika je zdá nê méla časa se razveseljávati vu njega bajavnom vidénji, hi-

moliti z mojim priátelom? Čúješ, velki mešter si v tom tvojem deli!

Mesto apoštola je Domitus odgōvoro na tó norčárivanje: — Glej, Scarro, gda tí z tvojimí bolvanmi jéš, pijéš i v pijanosti razgovárjaš, jas ti mér dam. Prosim te, da tí meni mér dáš, gda toga svétoga človōka návuk poslūšam.

— Hitro mi povej nikaj z tistoga návuka, z šterim si preobrnó Domitusa. Čūjem, ka tí tó včíš, ka že samo eden Bōg jeste. Ali kak je mogóče tó, ka dokeč jih je do etigamao telko bilô, ka smo njim dobro niti računa nê znali, zdá je samo eden ostao? Pa či eden casar prék dá svoj králeski stolec svojemí nasledniki, tó z tákšov hrabukov ide, ka vsáki človek zvé od toga. Zaká si pa samo tí zvedo, ka so vsi bogōvje zdá ednomí Bōgi dáli prék oblást?

— Tó je tak — odgōvoro je Pavel ap. — ka je od vekoma samo eden Bōg, tisti, šteroga

tila je li bole i bole notri iskat eden máli, pripraven gjalič. I uprav se je namêrila na ednoga, šteri se je pripravni vido na njéno potrebčino. Rávno da bi ga Bôg li za božično drêvcece stvôro, naj se njemi eden máli pojbič radúje, či do na njem mále svêčice gorele, vu ednoj máloj siromaškoj hižici.

K-njemi je stôpila i z-málov sekericov je krepko záčala sekati njega žilavo stéblico. — Nateliko se je zaposlala z gjaliča podéranjem, da je niti napamet nê vzela, ka za njôv v-rájem snêgi nevarni stopáji šútajo i približavajo se k-njê. Li te se je spôtila, gda je blúzi lecajôči glás začúla. Kak se gori zglédne, obdrevénila je, ár je blúzi sébe dvá velikiva vuká vârala z-groznim poglédom na njô cilajôčiva. I nê daleč cêla črêda lačni zvirin je jo nastregávalo.

V-Máriki sapa hênja, — sekirica njê z rôk spádne, čúti, ka je vdárila njéna skrádnja vôra. Vu srdcê se njê túžen cvil zbúdi:

„Jezuš, pomágaj mi!“ — Potom se je okmičilo okôli njê i vkúp je spádnola. Li na tó je prišla k-sebi, ka njê edna méhka dlan obráz gládi.

Preglédnola je!

I velika svetlost se je zasnêtila vu lôgi, štera svetlost se je z-edne bête, krotke podobe svêtila, štera je pri njê stála i z-vô vtégnjenov ramov prôti zvirinam kázala. Márika je glédala vdvôtégnjene rôke kraj i vidila je, ka so one krvi

želne zvirine vse mirovni hižni psi tam vu snêgi i nji krviželen pogléd zdá bajavno na sveklo skázanje gléda.

Čúla je glás:

Vzemi, Márika, drêvcece ino idi vu miri! Neboj se, nika te nezbantúje!

Márika z-zahválnostjov napunjena, gori vzeme drêvcece i z-friškimi stopáji hiti domô. Po cêloj pôti jo je velka svetlost sprevájala, ali zvirine so nê šlé za njôv. Zalecana domô pridôč, gori odpré hiže dveri, v-rôki držéča gjalič i máli sinek jo smehêč spréjao:

— Jaj da je lépo tó božično drêvcece!

I čúd čúda, tó málo drêvcece je puno ponérno bilô naklajeno z-krasnov précimbov. Z-sveklimi dobrôtami, svêčicami, zmênami, z-cukrom, z-spečenjom i. t. v. Lepše je bilô od kak šteroga šté bogatoga ribiča božičnoga drêva.

Sirôta vdovica si je pogládila čelo, — nogé so njê trepetale i jôčič je k-sebi obinôla sineka.

— Drága mamika! Že sem nê več betežen. Edno veliko novino vam povém:

— Gostà smo dôbili!

Zdá je naprê stôpo z-mračnoga kôta eden poznáni môž, eden dávno nê čúti, prijéten glás je donio i Márika je glasno gor scvilila:

— Nesô! — Drági moj tûváriš! . . . Oh, Jezuša čúda! Koledna čúda!

No, zdá je bio blájženi velki božični večér. Máloga gjaliča sveklost se je razsvêtila vu máloj

jas molim. Ali ví poganje ste toga ednoga Bogá oblást razdêlili pod rázličnimi iméni i té ste molili.

— No, jas ti tó ne verjem. Domitus prijátel, z-tebov túdi mam pár rêči, ese poslúšaj! Telko lét sva se vkúper bojúvala, v-dobrom i lagvom sva si prijátela bilá vedno, zdá bi pa za volo nôroga guča toga stároga, kašlavoga židova zatájo tó priátelstvo?

— Vsaka dúša má eden skriven kôt, kama ni prijátelje, niti nikši zemelski stvor nemre notri stôpiti; edino Gospodin Bôg. Dopústi, da jas v tom kôti méрно lahko molim svojega Bogá i prinášam Njemi áldov — odgôvoro je méрно Domitus.

— Ali znáš, ka za človôka je, na koga reč poslúšaš? Ali znáš, ka je, té vragometen zape-lávec že dve leti vu vôzi? Znáš, ka ga zdá túdi za volo nikšega velkoga greha pelamo v Rim?

— Znam, ka je že dvakrát obhodo poznáni svêt, da glási Kristušov evangelium. Znam, da je pretrpo bičúvanje, vôzo za Kristuša. Zdá túdi nedúžno trpi že dvê leti i záto ga pelamo v Rim, ár ogvúšani v svojoj pravici, je na casara apelêro.

— Vidim, ka ti je že popolnoma zmêšo glavô. Ostani dale, jas túdi ostánem pri stároj veri moji očákov.

Z-tem je Scarro odišo. Domitus je etak proso apoštola: — Oča, odpústi njemi, on je nágle nature, pa je túdi nikši pesnik i je na tó ponosen.

— Jas vse prerazmim i vse odpústim — odgôvoro je Pavel.

— Ka misliš, oča, ali pridemo ešče dnes v F—ce?

— V F—ce niti dnes, niti vútro ne pridemo.

— Z-koj misliš tó?

siromaškoj hižički; vò se je svétila vu zimsko nôč i kakda — kakda nê, tá čúdna príгода je razglášena po cêla vési. Čúde glás se je razšíro med stančari i eden za drúgim so prihájali, klonckali na dveraj ti dobri sòsedje, ribični prijatelje. Márka je pripovedávala i Nesò je túdi pripovedávalo svojega povrnênja čúde-puno prígado.

Velika svétešnja pobožnost je obsêla srdcá. Tá mála, ribičov vés je ešče nigdár nê méla tak lépoga božičnoga večéra.

Stári ribičov, mamíc obrázov grbe so se od čúdnoga znotrêšnjega zdênja sveklosti zténčile i vústa so njim z juvkajóčim navdúšênjem glásile i trdile:

— *Božična čúda! Božična čúda!*

Ovo! Tô je božična legenda, štero pôleg Bergen váraša vu ribičov máloj vési, vsáke kolede večér ribičje eden drúgomi od leta do leta májo šegò pripovedávati. Stári ribičje i legenda od pokolênja — na pokolênje shája. F. J.

Koledna fabula.

(Pripovêst.)

Sírmák človek má sineka domá!
Za kristkindlín 'mi kaj dati nema.
Nezide zmêna, ni edna svejča . . .
Ka je za njega velka nesreča.
Po vilici se lúdstvo vršeni . . .

— Že se približáva vihér, šteri nás odvrnê od cila.

— Potem bi bôgše bilò v L—é ostáti, kak si ti pravo. Ali perse, voják ráj má vékši váraš, tam hitré odíde zima.

— Že bomo meli vrêmen premišlávati od toga, gde ostánemo prêk zime — odgòvoro je Pavel.

Domitus je nazáj šo k vojákom. Na ládji so si trgovci, vojáki, mornárje zgučáváli od vrêmena i rázni novíc. Vsi so mislili, ka do večéra v F—e pridejo.

Ali za pár vòr se je ládja stávila, tak da bi v kakšo pečino vdrla. Pòtniki so prestrášeno vküper pribêžali. Ládja je pa na válovji plésala, kak kakša labda. Temni oblácke so se zbêrali na nébi i so se z bliskom lúčali. Vse je trôbilo, práskalo i lúčalo se okoli ládje, vitorle je vihér trgao, pôtnicke so jajckali, semtá bêžali. Hajòv

Vsáki 'kaj vu rôki nesé, drži.
Tò ga vu srdci globoko boli
I on se pred sam-sebov sramotí.

Ni! etam ejni, kak hitro ide,
Mogòče nesé v-kapúti kinče!
Te drúgi Božično drêvo nesé,
Na šterom večér svêčiče vužgé.
Li jedino jas naj kòdiš bodem?
Zdehne si! — právi: vzemem, gde nájdem!
Oh nej! nej! . . . na ete svéti večér,
Dúša, čista boj! . . . i beži od tíc.

I beži do dõmi . . . brezi dúške . . .
Hiže dveri naráji otrzne.
Nej! nej! . . . Odhájaj žalost, srditost!
Ouči skuzé naj pokrije krotkost!
Kak notri stòpi v-málo hižičko
Nájde vesélo tívárišico,
V-náročaj sinka držéča ercé:
„Viš! . . . nájni kriskindli je sinek té!“

Oča se gor' zglédne, brodêč gléda: —
Edna vejčica, mála svejčica
Je vse i največ, ka sinek dobi,
I dõnok, kak se njima veselí!
Svejča na vejčici čvrsto gori:
„Jezuš jo je dao!“ sinek govori:
„Jezuš je vrli . . . i jas bom vrli,
Lúbo de me!“ . . . Lúbili, mama vlí!

je vodja ešče kak tak ravno, ali strla se je i naprava za ravnanje. Ládja je zdâ plavala, gdetá jo je vihér neso. Vsi so znali več, da v F-ce neprídejo, nego Bôg zná, kama.

Pòtniki so se vsi v znotrênji deo ládje potégnoli, samo Pavel ap. i Aristarkhus sta ostala vòni, pár mornárov i vojákov za strážo. Pri prêdnjem konci ládje je z vòvtégnjenimi rokámi stao Scarro poročnik i je približno etak deklamálivao:

— Hodi samo, vihér, z zmožnimi peròtami i prečisti ete svét! Naj pride, či je potrêbno, za tebov nevolá, smrt, samo naj čista bodejo človòča srca i naj bode krepka vera v njih. Stároga vadlúvánja oltárje se rúšijo, tronuš naši bogòv nôvi bôg ščé prevzétí. Jupiter z grmlencov i bliskom, morja gospod, Neptunus! Vet-ròvja krao, Boreas! Hodte zdaj, z zmožnostjov i obránte vaše králestvo! Zmêšajte gori morje,

I da môž nevê, odkud bi bilô,
Tüvárišica njemi erčé lepô :
„Včera na stubaj sem naišla jas tó,
Gori sem vzéla i nesla domô !“
I sinek se žnjimi zmejnjá, lôdí,
Spêva, gučí : tó so svét koledi.
Kak goréčo svejčo gléda, — zaspí
Pri tom nebeskom svétom posvêti.

I preci, kak doli zapré očí,
Svétí Boží angel pri njem stojí ;
Vu sne se tūdi nasladki smehé
Vu náročaj svo' mile materé.
V-nébi je! . . . Kak lahko je tá prišao,
Nej je zablôdo, — tó je nej čúdo:
— Edna mála vejka i svejčiča
Sta njemi pokazala nebésa !

RUDNYÁSKI GYULA.

Jákosti pôť.

Pisao : HÁRI LIPÓT ev. dühovnik.

V začétki vam edno priliko povém, poslúšajte jo. V globoko mišlénje vtopljeni ide po pôti eden mladénc, gda je zapústo rojstno hižo i napôto se je v velikí svét.

Kak ide, se pôť razvréči na dva tála. Po šteroj naj ide dale ? Kak si od toga premišláva, po tistivi dvé pôti dvé ženskívi osebi pridete naspróti. Edna, — i nájprle tó poglédne, — je

v svilo oblečena, na glávi se njej drági kamli svétijo, njéni obráz je kak rôža, kak lilijom, oči kak plamén. Tá ženska se je mladénci preveč povidla, ali včasi pa tūdi opázi na njej márnost i gizdost. Mladénc zdá svoj pogléd prôti drúgoj obrné, štera ešče daleč stoji od njega, ali tá prva ga prime za rokô, i vavljivo etak erčé :

Dobro znám, da si ti od toga premišlávaš, štero pôť si naj odeberéš ? Hodi z menom, drági moj, vidiš kak krasna i veséla dolina se ti smeje eti. Po radosti rôžnatoj pôti te bom vodila, jestvina i pitvina ti eti nigdár ne sfali, brezi dela ti správim veliko bogástvo, brezi trúda svetlo zemelsko díko.

Zdá pa tá drúga ženska oséba bliže stôpi k mladénci i etak erčé njemi : ne poslúšaj na njéno skúšávajôčo rêč, neldi žnjôv, vsáko njéno obečanje je láž. Pri njénom stôli obetežáš i ne nájdeš mira i zadovolnosti v njénoj hiži, kinči štere ti obeča, samo težko bremen postánejo za tébe, lüdjé ki te bodo tam občüdüvali i mitili se, te hitro zavržejo, ár oni tūdi samoga sebé i eden-drúgoga zavržejo. Hodi ráj z menom. Zakaj dvojiš ? Mogoče se ti nevidi moja prosta obléka ? Ali znáš, tákši gvant se paše mojemi odkritomi srci. Istina, da je moj obráz blédi. Tomi je pa vzrok moja žalost zavolo lüdstva blédnosti. Tūdi oči so mi nê tak ognjeno svetle, kak onoj drúgoj. Znáš, da dosta skúz točim, ár lüdjé neščejo poslúšati moje dobre

strôste zemlô, naj se prestráši človôče srcé i naj vás moli. Bogôvje stároga svéta, pozdrávlam vás. Hodte i pomeste tá vsako nepravičnost i vsakoga, ki je prôti vam ! Naj bode pravica, ali pa naj vesne svét !

Gda je poročnik slédnje rêči deklamálivao, ládja se je za megnjenje pogrozila. Velko válovje je ščuknolo prék njè. Poročnika, ki se je nê včasi zgrabo za vóže, je tápomelo, kak smét. Gotovo bi ga v morje lüčilo, či bi ga za gvant nê popadnola Pavel apoštol i Aristarkhus. Scarro je goripogledno za nikaj časa, začüdeno je glédo na apoštola i etak je pregôvoro :

„Stári priátel : V toj pôti sem te telkokrát nekrivično špôto i bantüvo, zdá žalüjem tó i ti zahválím, ka si mi obráno telovno žüvlénje. Domitus mi je pravo, ka si njemi obarvao düševno žüvlénje. Rêšo si mi žüvlénje, tebi ga darüjem i rad bi bio, če bi mi i düšo rêšo.

Scarro je šo potem k Domitusi, povedo njemi je, ka se je zgôdilo i edno prošnje, ali z srcá zhájajôčo molitev sta molila k tomi ednomi právomi Bôgi.

Vihér je več dni trpo i nê je ščeó hénjati. Na ôsmí dén so deské na ládji začnole škripati, pokati. Vsako minôto so mislili, ka se pogrozijo. Nê so znali več, gde so i tak so se oponášali, da bi zgübili pamet. Pavel ap. je méren bio i je 46. Žoltár popêvo : — Bôg je obramba i môč naša, v vsakom stiskávanji pomoč . . . Če bi šümlélo, z válovjom divjalo morje . . . Gospod šeregov je znamí, obramba naša je Bôg . . .

Z blédím, s prestrašením obrázom je Julius stotnik stôpo, k apoštoli i velí njemi čüdüvajôč se :

— Kak tó, ka se tí ne bojiš ?

Pavel ap. je odgôvoro : „Či živémo, ali merjémo, vedno smo v Boží rokáj.

tanáče, ali dónok pa z ljubéznostjov glédam na tébe, i tvoja dobra voditelca ščém biti. Če me nasledévati ščéš, tak od tébe tróje želem: strádanje, trdost próti samomi sebi i delavnost; túdi tróje ti obečam: mirno blájženstvo, znotréšnji mir i po delavnosti sladki počinek. Zdâ je eden kèp dála tomi mladénci, na šterom se vidi Jezuš Kristuš, kak svojemi vernomi nasledniki žitka korôno dene na glávo. Pod kèpom ete reči vidiš: Ki med skuzami sejajo, oni z veseljom bodo želi. Na stráni kèpa je pa napisano: Idi i ti túdi prispodobno čini.

Mladénc je z radostjov spréjao té kèp, obri svojega srcá ga je shráno, rokô je dao toj ženski, žnjôv je šô dale i po njénoj pôti je hodo v celom svojem živilénji.

Jeli znáte, što sta bile té dvé ženski? Edna je Gréh, drúga je pa Jákost, edna pôť je bila gréha široka pôť, tá drúga pa jákosti vôska stéza. Vi štero ste si odébrali? Jákosti stézo, ali pa gréha pôť? Preminoči mesec sem vam pokazó gréha pôť, zdâ vam pa pokazem jákosti pôť, štera je bár v začétki z velikim trúdom združena, ali nadále nam pa žé blájženstvo správi, i njéni konec je pa nebesko králestvo.

Jákosti pôť je v začétki neprijétna i puna trúda. Tri težki kamli ležijo na jákosti pôti: strádanje, trdost próti samomi sebi i delavnost. Mladénci i devojke, ne dvojte, gda na križopotje pridete, dosta si ne premišlávajte, gdé te šli

dale, nego batrivno stôpte na jákosti pôť. Moški i ženske, ne dvojte i túdi ne spítavajte, jeli zvün té ne vodi ešče drúga pôť k cili? Ki pláčo ščé vzéti, on nájrle prék mora idti po strádanja pečini, kak Pavel apoštol právi, on se od vsega mora zdržávati.

Od koga se mora zdržávati? Svétsko bogástvo je ešče túdi dnesdén dostakrát velika zádeva k zveličanji, ljudjé so ešče dnesdén tak slabi, da pôleg svetskoga bogástva radi ostávijo jákosti pôť, né so mogóči ločiti svoje srcé od Mammona, brezi njega neščejo, ž njim pa ne morejo jáki bidti. Vrêmen ne čáka, nego ide naprê, oni pa stojio na križopôti nestálno, radi bi šli naprê, ali zemelsko bogástvo ji ne pústi.

Ali mogóče, da te lépi gvant zastávla? Tomi se moraš odpovedati, naj samo jákost bode tvoja edina précimba. Ali mogóče človečo hválo držiš za najvékšo okünčenost, i vsigdár samo na tô misliš, ka právi, ka guči od tébe svét? Zemelska dika tebé niti z ednim stopájom nemre naprê odpelati na jákosti pôti. Zemelska dika te odvrné od dobroga, smílenoga dela, i túdi od Bogá. Záto vse tô odvrži od sébe i bojdi ponižen, pošteni, smileni, pravičen i veren. Tô so ti najlepše rózice na jákosti pôti. Ostani vsigdár sloboden človek v svojem pozvánji, ne glédaj ni na lévo, ni na dêsno, ne brigaj se samo za zemelsko bogástvo i za svet-sko díko, ár vse tô miné, nego brigaj se za dú-

— Pa je tebi vseedno, či živéš, ali pa med válojvom nájdeš smrt?

— Vseedno. Ar v smrti, kak v živilénji Bôg verostúje obri nás. Pa se je zopstón bojati, ár na vse zádne se samo tô zgodí z menom, ka Bôg ščé.

Dvá poročnika si mi že pridôbo za sébe i mené že túdi skorón vkraj obrnéš od stároga vadlúvanja, ár več moči i vékše vervanje vidim v tebi, kak v naših popaj. Ešče tô bi te rad pítao, či si že tak svéti človek, jeli ne véš zapovedati vihéri, naj se vtiša?

— Jas tô ne vem, nego Jezuš Kristuš, koga apoštol sem jas. On je znao vtišati morje i po morji hoditi.

— Čúdnó delo mi gučiš, štero je težko vervati.

— Rávno záto se tak hitro širi vervanje v Njem, ár je čúde znao delati.

— Či ti znáš Božo volô, povê, ka se zgodí z nami? Vesnemo z ládjov vréd, ali se pa rešimo?

— Ládja vesne, ali mi se vsi réšimo.

— Že bomo vidli, če si istinski prorok.

Stotnik je od tegamao bole batrivno hodo semtâ. Na štirinásti den se je vihér nikelko vtišo. Ali tak okôli poldnéva se je na edno vóro nazáj pobúdo i tak je včesno ládjo k ednomi otoki, ka je na falate razletéla. Pôtnicke so na deskaj té strête ládje srečno na otok priplavali. Pavel apoštola je Scarro, Aristarkhusa pa Domitus pomogao na súho zemlô. Potem so se vsi, krstšanje i poganje okôli Pavel apoštola zbráli i so hválo dáli Bôgi, ka jih je réšo grozne smrti.

Na otoki Málta so bili. Stančarje otoka, nájmre pa prédnji človek na otoki, Publius, so je pogostili. Tri mesece so mogli tam bidti za volo zime.

Pavel apoštol je trôšto, vráčo i predvsem pa predgo vsem Kristušov jevangelium. Gda je zima minôla, so z nôvov ládjov plavali próti Rími, kama so túdi srečno prišli. Pavel apoštol se je pripravó, da i v tom najvékšem poganskóm mestí svedostvo včini kre Jezus Kristuša.

I túdi je včino.

Poslov.: JUVENTUS

šo, za srdčne kinče, bojdí bár siromák, ali pošteni človek, tak obládaš strádanje.

Nadale tam stoji trdosti pečína. Poslúšajte ka nam právi náš Gospód : Či te pa okô tvoje dêsno spáka, vö je skopaj i vrži je od tébe. Ár je bole tebi, da se pogübi edna kotrig tvoji, liki ka bi se celo tvoje tělo v vrglo v gehenno. I či te dêsna tvoja röká spáka, odrézi jo, i vrži jo od tébe. Tö je Kristušovoga návuka jákosti ömurna trdost, štero on od svoji naslednikov žele. Čüjte té reči vi mládi lüdjé, ki žalostno odhájate od Kristuša, ár vi dosta tákši rök i öči máte, štere so v jestvini i pitvini nemertüčlive, štere so vsáki hip pripravlene na gréh, na lagvo délo, na hamišijo, na nepravičnost, na praznüvanje. Tak právite vi, da so tö trde reči. što bi je mogo poslúšati ? Nišče nemre hoditi po jákosti pöti, či je tüdi li samo v ednom gréhi gréšnik.

Ešče edna zádiva jeste na jákosti pöti, tö je délavnost. Nê z pêneзамi pláčana délavnost, nê za díko i za človečo hválo bodöča délavnost, nego tákše délo, šteroga pláča je od stráni lüdstva nezahválnost, bláznost. Za svoje dobro délo, za svojo smilenost dostakrát kak pláčo nezahválnost, pregánjanje, zavrženje dobiš. Ali ne boj se, tö samo od lüdstva dobiš. Gospodin Bög ti za tvoje dobro délo edno lépšo, odičeno pláčo dá. Zató tak bēžte, naj jo popádnete. Zglednite se na Jezuša, njegovo trüdapuno žívlēnje nam tö káže, da jákost v délavnosti jeste. Pitaš me, ka naj činiš ? Jas te pa tö pitam, ali si rēsan pripravleni nikaj dobroga včiniti ? Ár dosta tákši lüdi jeste, ki v svojem pozvánji tak malo délajo. Jestejo lüdjé, ki ednoga stopája ne včinijo, gda bližnjemi trbē pomagati. Či ščēš kaj dobroga činiti i dělati, tak ne bodeš dosta pito, ka naj činiš, ár vsáki dobroga srcá človek zná, da on vsigdár več déla má, kak pa časa. Pogledni samo eden dén svojega žívlēnja i pitaj samoga sebé vgojčno, ka naj činiš té dén ? Tvoja düšna vēst včasi stö fēle déla postávi pred tébe, da kesno večér v svojoj posteli, gda račun dáš od svojega edno dnēvnoga déla, tak nájdeš, da si ešče od toga dosta več bio dužen včiniti. Od takšega dobroga déla, štero ti zvün Bogá nišče ne pláča, se bojiyo té méhki, mární, zató je njim jákost tak težka. Či so se bár návčili strádati, či so v ednom ali v drögom táli trdi bili pröti sebi, ali od déla so se pa zbojali. Vöska so vráta, vöska je pöt, štera na žiték vodijo.

Jákosti pöt je nadale blájžena. Zvézde se v stálnoj svetlosti svétijo, ali naše slabe öči je samo v nočnoj kmici vidijo. Tak jákosti bleščéčo svetlost tüdi samo pri gréha kmičnoj temnosti opázimo i vidimo. Jákosti pöt nam po strádanji, trdosti i déli, zadovolnosti sladki počínek správi. Premislite samo, kelko brige dá človeki veliko bogástvo. Kak velika je naša žalost, čé ne dobimo od svojega premožēnja čakajöčega haska, či nás nesreča doségne, na štero smo nê bili pripravleni. Oh kak mirna je düša tistoga človeka, ki se je návčo strádati, kak je miroven i ponizen, gda ga Bög pokaštiga i kak je zahválen i veséli, gda ga Bög z nečákanim blagoslovom obišče, tüdi tistomi se radüje, či je njegov bližnji srečen i naprēidenje má. Tüdi v težki dnēvaj je miroven, ár se je po jákosti pöti hodéči návčo strádati.

Premisli si, človek, kelko dresélnosti správi človeki njegova márnost, kelko brige njemi dáva pitanje gvanta, kak bi naj on bio nájlēpsi i kak se žalosti, či pred drögimi zaostánoti mora i či ga ednök sükešina prisili, da se odpovédati mora vsákoj zvünešnoj précimbi. Blážení je tisti človek, ki nigdár néma prispodobni brig i staranja, kak preveč se zná tákši veseliti pröstnoj oblēki štera ga čüva od mraza i v šteroj z poštenjom léko pride v božo hižo. Poglednimo tistoga našega bližnjega, ki nigdár neišče zemelske dike, on vsigdár mir má, brezi bojznosti hodi po svojoj pöti i mentüje se od dosta brig. Samo naj njemi ostáne poštenoga človeka hér, tö bude za njega nájdragši zemelski kinč, ár se je návčo odpovedati zemelskoj márnj diki. Tisto je zaistino blájženi človek, ki zná zapovédati svojemi těli i svojim márnim poželēnjam i požalüvanja je vrēden on človek, ki toga nemre včiniti. Jeli je tö bláženost, či te lübézen alkoholne pitvine v svojo oblást vprežé, tak da svojo hižo i málo vérstvo moraš odati i z celov držínöv na kódištvo prideš. Navadi se trdost činiti pröti sebi žé v mladosti, da ne bode prekesno. Ali je tisto bláženstvo, či praznüješ i tak prelomiš prisego, štero si pred oltárom oblübo svojemi tüváriši ali tüvárišici, deca tvoja se pa morajo sramotiti pöleg tvojega gnüsnnoga déla. Oh rēsan je blážení tisti človek, ki po jákosti pöti hodéči vsigdár siguren ostáne pröti sebi, ár tö njemi düševen mir správi.

Pöšteno, pravično i smileno delo i delavnost ti pa správi sladkoga počínka vöre. Brezi

dela blaženi i zadovolen ne moreš biti. Tvoja dušnavest te vsigdar potrôšta, či si v svojem pozvánji pošteno i pravično delao. Či si veren bio v svojem pozvánji i deli, té na konci življenja z sladkim veseljom léko glédaš nazáj na svoje celo življenje. Lépo, pošteno delo si opravilo, či si samo edno zablôdjeno dúšo nazáj pripelao na jákosti pôti, či si samo edno žalostno dúšo potroštao, či si samo ednoj v cáglost spádnjenoj dúši nôvo vûpanje vlejo v srcé. Oh Gospodne bože, daj mojemi bližnjemi, dáj meni, dáj nam vsem dosta tákši blaženi i sladkoga počinka vôr.

Konec jákosti pôti je pa nebesko králevstvo. Ki je v celom svojem življenji po jákosti pôti hodo, na onoga lépa pláča čáka pri Bôgi v nebésaj. Istina, da je pobožen i jáki človek žé v zemelskom žitki tak blaženi, kak grešen človek nigdár nemre biti, na etom svêti se pa popolno blaženstvo nemre zadobiti, veren človek tó samo na drúgom svêti dobí, ár ki za Jezušovoga iména volo vse ostávi, on bode žitek vekivečen ôrokúvao. Pravičen, jáki i veren človek v svojem srci blaženi mir nosi, kakšega grešen človek nigdár nema i ne pozna, bár se trdo mora bojúvati prôti skúšávanji i hûdomi nagibanji, vûpa se pa, da v nebeskoga Očo hiži zadobi tisti mir, šteroga njemi ete svêt nemre dati.

Ne vcagaj záto, trûden Boži delavec. nede dugo, ka pride večér, gda Gospôd zapovê svojim slugi: zovi te delavce i dáj njim njihov nájem.

Po zemelskoga počinka sládkí vôráj pride vekivečen počinek, po znotrêšnjem miri popolna slobodščina i po mirovnom blaženstvi popolno blaženstvo i zveličanje.

Tó je obečala našemi mladenci na križopôti tista prôstna ženska: Jákost i mladénc je v celom svojem življenji veren ostao k toj jákosti.

Predrági moji bratje i sestre! Jas verjem, da túdi vi vsi tó jákost ščéte nasledúvati v svojem celom življenji. Samo ešče edno vam povem: brezi vere, brezi vervanja, brezi Kristušovoga dúhá ne morete biti jáki. Pavel apoštol nam právi: ka je pa né z vere, grêh je. Jezúš nam pa tó právi: Lagvo drévo nemre dober sâd prinášati. Zaistino, zaistino velim tebi, či se što ne porodi z vodé i Dúhá, ne more notri idti v králevstvo Bože.

Vu tûhíni.*)

Míslim si na čase,
Šteri so minôli,
Gda sem bila ešče
Pri mem drágom dômi.

Pri mem drágom dômi,
V-mojoj lépoj vési,
Tam v-našoj hižički,
Kak vu gnêzdi ftički.

Pri drági roditeli,
Oši i materi,
Vu srdci veséla,
V-dúši pa vedrna.

Vudné so mi v-míslí,
V-noči pa vu senji,
Žnjimi si zgovárjam,
I posle spunjávam.

Ah, — zdâ v-dalečini,
Vu tužnoj tûhíni,
Od vsê ostávljena
Na samo nihána.

Na Gospodna Bôga
Se slánjam samoga;
On me neostávi,
Dúši mi mir správi.

On je ostávljeni
Variváč smileni,
Pri njem má obrambo,
Veren stálno hrambo.

Dávno sem se včila:
„Kí nema nikoga,
Bôg má skrb na njega,
Pazitel je vsega.“

Žnjegovov pomočjôv
Ino svétov volov,
Se pá vûpam príditi
Ednôk k-mojmi dômi!

Gde mo pá veséle
Mela dni lûbléne,
Vu cérkev hodila,
Spêvala, molila.

Drághi oča, mati,
Sestre ino brati,
Rodbina i žlájta
Lüblëna i drága,

Srdca vas pozdrávla,
Z-dúše blagoslávla,
Z-daleka orsága,
Pokorna Ilonka.

*) Z-Francuskoga poslano eto pesmico z-málím popravkom v-našem listi obvéstimo, v-šteroga je Šiftár Ilonka, rodjena v-Küpsínci, Dúševnoga Lista vrëla čítitelkinja i devojka, svojega srdcá misli položila.

Mati.

Pisala : HELENA CHRISTALES. — Poslov. SILVÁNUS.

On një je tó obečao ; te gda je ona v teškém betëgi, šteri je zdravo močno mater nepričákano náglo v postel súhno i štera je zdá vu špitáli ležála i on je dén i nôč pri njej verostüvo.

„Poišči njim edno dobro mater, obečaj mi tó“. I te lübeznivo tople oči, štere so obri njegovoga i decinskoga živlënja se svetile, so ga zdá prosëč poglednole.

On je obečao. Ká nebi obečo zdá, samo naj ono z bojznostjöv napunjeno srdcé vu mér i vu zavüpnost správi.

„Jas bom ti pomáeala“, zasôšnjá ona na tihoma „ti moreš pazlivi bidti i na znotrášnje glédati.“

On jo je gládo po znojnatnom čeli i një je vu oči pogledno do srcá, štero njemi tak preveč k dúši prikapčeno bilô i štero je njemi že telko radostí i veseljá spravilo.

I ona je odhájala. Njéni čvetéro decé je niti në somnilo, ka i kelko so oni vu drágoj materi zgúbili. Vrtec so delali i sadili korine na njéni grob vu ogradčeki, gde je njéno tëllo počivalo. Oni so fantazirali od ednoga angela bëloga, ki po noči pri njihovi postelaj verostüje i so si zgučávali z očom od senj i ka je mati napravila i právla i ka je ona obečala, ka njim edno dobro mater pošle, samo jo oča more poškat. Edna grozna bolezen je obišla srdcé toga očo pri etom nedúžnom zgovárjanji decé i je zakrio svoje skuzé vu vlasé svoje najstarejše čéri, ki je kak jajce k drúgomi, spodobna bila k njénoj pokojnoj mamici.

To obečanje ga je težilo. Edno dobro mater ! Kak se dá nájditi med vnôgimi mládimi ženami

vezdášnjega vrëmena? Nájde se li edna med vučitelcami, šveljami, pisáckinjami ali drúgimi? Ali mogôče edna med diakonisami sirotinski hiž? Ah në, či bi rávno najšo edno, ona bi njega štëla, pa në njegovo deco. Deca bi za njô i njéno bláženstvo samo kak edna nevola, edna neprijëtnost bila. On bi pa drúgo ženo nigdár në mogo tak lübiti, kak svojo pokojno, tak globoko je vjedinala ona svojo dúšo vu njegovo.

Vrëmen je pa med tem vedno dale, dale minolo. Pomali se je zapüščenost dála videti domá pri hiši, vu gospodinjstvi i nad decov. Falile so skrbne oči i roké, štere bina vse skrb nosile, decé oblečalo je në ono bilô kak prvle, gvant se je záčo cotati, falili so robčeki z žebk, štrunfle so vedno več lükenj dobile, edna nerôdno zašita krpa na hlačaj, zamázani šôrci i srakice, slab apetit, vedno vékša razvüzdanost i nedostojnost, želno lačne oči. Falila njim je materska lübézen, brezi štere se decá nemrejo vzgojiti.

Oča je vse tó na pamet vzéo i si je obráz vu dlani skrio : „Edno lübeznivo mater, në edno lüblëno ženo. Samo edno vërno dúšo, na štero bi svoje nájdragše lahko zavüpo. Linda, pomori mi náiditi!“

I oča je hodo gori, doli po vilicaj. Decem-ber je bio. Z vsakšega okna se je svétešnja radost svétila.

Lëpe žene so poglédnole na toga oglédno oblečenoga moška prijaznivo, ki jih je iskajôč pogledüvo. Šolarínje so šle z knigami vu rokaj prôti njemi i so z smehom, mrzlo ali koketno odgovárjale z očmi na njegove poglède i gda je mimo šô, so se za njim obrnole.

Gečëč je trôso on glavô. Či bi med njimi edna dobra mati bila za njegove štiri otroke, jo itak nede mogo zpoznati. Kak bi naj najšo to právo matersko srdcé ?

Oči njemi je eden z velikimi literami napisani plakát obrno na sébe : „Božična izložba umetničkoga drúštva.“ Edna na bëlo razsvetlena hiša ga je vábila vu svoje z jaličovimi vékami okinčene tihe prostore. Ali z ti këpov, šteri so na stenáj visili, šteri so na glédanje i za küpnjo vöpostávleni bili, so se veséloga obráza žene smehále na njega vu svojí pokvarjenostaj z histérični tëti tópo kak falat zemlé, ali vu ples nagnjeni poželno na rodnost čakajôč i tó ga je mrzilo.

Te ga je neká za rokô prijélo i ga je v te

názádnji prestor odpelalo skôz ti okinčani kabinetov, gde je eden plastični stebriček bio vöpostávljeni, komaj treseti centimetrov visiki i pod njim je bilô napisano „Mati“ i edno žensko imé.

Zdá je občúto, ka njemi je rôka od prvêšega stiska slobodna grátala i ka je spoj sam pred tim stebrom vu kabini. Te steber je edne mláde matere formo meo, samo glavô i roké. Ta gláva se je prôti vu rokaj bodôčemi deteti nagnola i roké so to dête na prsi stisnjeno držale. Edna nezgrúntana lúbézen se je svetila z obráza prôti tome deteti i tûdi vu rokáj, štere so tó dête držale. Tak je obinola ta mati to na njô zavûpano svestvo deteta; dŮšo i tĕlo.

Brezi toga, ka bi na pamet vzéo, se je zaskuzo. Tó ka je zdá prednjim stalô, je bilô ono, ka je on isko. Mogo je on tó vu umetnosti nájditi, ka je živlĕnje za njega držalo? Nebi mogo dónok te steber obdržati, onoga, šteri se je z edne ženske dŮše stvôro i njegovo srcé na telko geno?

Eden sluga njemi je povedo adresu te umetnice i on se je na pôt vzéo, naj sebi edno božično radost správi.

Daleč je mogo idti vö z váraša, že se je začno te ráni zimski večér i mrák, naj te bëli dén vu kmično senco oblečé. Vu ednoj prôstoj árendáškoj hiši je šô gor po stubaj do podstrĕžja i je trûpao na edni dveraj, na šteri je eden máli napisek kázo, ka je do cila prišo.

Notri je stôpo. Pri ednoj od petrolnatne lampe posvetlenoj tábli je edna ženska sedĕla i je málala. Hiša je siromašno ali preveč čisto vövidla. Pri okni je eden cvetéči oleander blo postávljeni. Ogen vu toj máloj železnoj péči je vgasno i se je občúto zvünĕšnji mraz tûdi vu hiši.

Ta žena se je zdignola i njemi je prôti šla. Visika je bila njé postáva, z plemenitov glávov, na njé z čarnimi vlasámi, šteri so skrbno bili na dvá krája počesani. Mogla je okoli srĕdnji lét biditi, vu nájlépšem cvĕtji i zdrávji svoje mladosti. Z oči njé se je dobrôta svetlila. „Želite?“ pita toga možá?

On se je predstavo i njé erčé: „Jas sam na izložbi eden vaš steber vido: Mati, ki mi je srcé preveč geno. Slobôdno mi je pitati, či je za oddajo i kakšo cĕno ste odlôčili za njega?“

Te žené obráz je erdĕči postano i njé je nazáj dao lepôto ráne mladosti. Dála njemi je strokovno obveščenjé i njĕni glás je malo trepetao: Dvá izvoda sta bilá z toga stebra, eden z zežgáne ilojce, eden pa z bronza.

On si je bronzatnoga narôčo. „Gotov de do svĕtkov?“ jo pita.

„VŮpam se, kaj de gotov i sáma bom ga prinesla. Smem za adresu prositi?“

On njé je dao, ali se njemi nĕ dálo oditi. „Dosta tak lĕpoga ste že napravili?“

„Nĕ, nĕ dosta,“ odgovorila ona. „Moja hárfá samo edno pesem má . . .“

„Ali tá pesem je preveč lĕpa“, erčé on prijaznivo.

Zdá je nanôvo njé obráz erdĕči postano, štero njé je žensko lepoto dalô.

„Jas sam moja ženo zgŮbo i moja deca so brezi matere,“ čŮje ona samo na ednôk odgovoriti.

„Oh te sirote.“ Vu njĕnom odgovori je dosta smilŮvajôčega bilô i glás njĕni je nestálen bio, tak da bi dosta občŮtĕnja bilô vu njem.

„Vi ste vu vašem stebri tak preveč globoko to matersko lŮbezen vöpokázali . . . Zdá je reči pretrgno.

„Jas rada mam deco.“ Tó se je preveč navádno glásilo.

„Slobodno mi je videti vaše drŮge umetnosti?“

„Jas je nemam eti. Moja delavnica je v umetničkom dômi. Mogôče bi me tam gori poiskali, predpoldnévom sem vedno tam.“

Zdá je občúto, ka mora dale idti, zahválo je i slobod je vzéo.

„Zbôgom ostante“, erčé i njĕj rokô dá. „Smem vam jas moja deco pokázati, či pridete, gda mi vaše prinesĕte?“

Ona se je z srcá zasmehála. „Tó de meni edno vesĕlje.“

Božični večér! Oča je te svĕčice na božičnom drĕvi z žalostnim srcem vužgao. Pôleg sĕbe je občúto to pokojno. Ona njemi káže to prázno ostánjeno mesto na drĕvi, kama on gori povĕsi te zádne sladkosti.

Božično drĕvo je gotovo, tak stoji pred njim, kak edno nebesko dĕte. Z skuznatnimi očmi glĕda na njega, i vu srci si z svojov pokojnov ženov zgučáva.

„Linda, nigdár te nebom pozábo.“

„Tó tûdi ne smĕš.“

„Samo ešče krátek čas na zemli.“

„Ja; ali ti moraš živetí. Misli si na deco.“

„Jas vedno na njé mislim.“

„Jas tó znam. I ovo radŮj se: Kristuš se je narôdo!“

Zdá je tiho postano. Zvúna je zvonec cin-gáro, vö je šö.

„Odpústite mi, ká sem tak kesno prišla“, erče eden glás. „Ně sem mogla z stebrom prvle gotova bidti.“

On jo je v božično hišo odpelo, doli je vzeo zavitje z toga stebra. Pred njim je bila ta mati z svojov ljubéznostjov i ta prösta žena, ki je tö z punosti svojega srcá stvorila, ki je zdá ešče ednök doli zbrisala práh z toga stebra.

I zdá mora pláčati, mrzel, zamázani papér pénez mora dati vu roké te umetnice. Zdá je opazo, ka se njéne roké preveč glihajo k materskim rokám toga stebra. „Nebi ostanoli ete večér pri meni i pri mojoj deci? jo pita bojazljivo.

Ona nanágli gori poglédne.

„Ali kaj drügo naménite?“

Z glavöv kimavši odgovori ona: „Jas sam sploy sáma, nikoga nemam.“

„Té pa vužgémö svéče. Čüjete te mále, kak so že nestrplivi.“

Z drüge hiše se eden deteči glás čüje: „Z Jezutekom gučiš, papa?“

„Mogöče, ka ja“ erče oča.

„Prinas je kmica“, právi te drügi.

„Smem k njim notri idti? I brezi ka bi na odgovor čakala, je ta umetnica vö z hiše odišla i te oča je čüo te lübeznivi ženski glás, kak odgovárja na stö i stö radovédno pitanje te decé, ki kak da bi ftički popéváli, eden od toga drügoga bi veče rad znao.

Svéča za svéčov se je vužgála. Božično drévo se je v nebeskom tráki svétilo, dveri so se odprle. Tam je stála ta žena vu svéč posvėti z materskim srcóm. To nájménše déte je na náročaj držála i njéne roké so ga rávno z tákšov ljubéznostjov držále, kak one na stebri; to cártlavö déte, ki je zdá z radovédnimi očmi glédalo na lepöto i na te goréče svéče. Ovi trije so se za njö lovili i so jo vlekli vu božično hišo. Preveč dosta so meli za povedati i za kázati; ta túhínska ženska je zdá njihova bila. Ta staréša hči jo že za tetico zvála, te drügi njé je svojega konja ponüdo za probanje, či de se dobro na njem jezdití, te drügi njé pa na vsáko silo koštati dá z cukra. Povsud lübézen, prijátelstvo, radost je vréla z srcá ti máli próti njé, štero so zdá na sredini svojega kröža imeli.

„Jas nemam nikaj za vás i vi ste mené — nás tak obilno obdarüváli“, erče on malo změšano.

„Jas sam dnes večér bole obilno obdarü-

vana, kak pa vi mislite,“ erče ona i k sebi stisne toga máloga, šteroga je na náročaj držála.

„Ostante vsigdár pri nas,“ zašöšnja on navdüšeni.

Ona je zbojáno i nevörvano gori poglédnola.

„Mi potrebüjemo edno mater.“ Një obráz je goro, pogléd doli vrže na te mále, ki so se oköli njé špiláli.

„Jas sam si vu mojem celóm žitki deco želéla“, odgovori ona, tak da bi se njé senjalo.

„I dnes vam jih je Jezusek prineso. Vzemte je žnjegoví rök, mi smo zaostávleni,“ jo prosi te möž.

„Ali vi me ne poznate.“

„Jas vás dobro poznám,“ i pokáže na te steber, šteri se je vu posvėti svéto. „Vi edno matersko srcé máte.“

„Ja, tö imam jas,“ erče ona z občütlivostjöv i se je doli prigñola. Na nogé je postávila toga nájménšega i je roké vövtégnola. Na tö so se vsi k njé sühnoli, na njéne prsi i povesili oköli šinjeka i ona je k sebi obinola te štiri od materé zaostávlene siröte.

Ousvetek cérkvi.

Decembra 23-ga, na Adventno IV. nedelo, svétek radosti i hválodávánja bode svetila Puconska evangeličanska verska občina. Z radostjov srca se bode spomínala od té znamenite i prijétné oblětnice, ka rávno pred 150 létmi je bila obrpvim posvetšena njéna lépa cérkev. Z zahválnostjov düše bode zvišávila cérkvi Gospoda, ka od tegamao nepretignjeno se slobodno i očivesno glási vu njé te čistí evangelióm od Bože ljubéznosti i od spravičanja grěšnika zmi-lošče po veri.

Vu etóm pozdignjenóm svetüvanji tao vze-mejo jugoslovánske evangeličanske cérkvi blüzi i daleče dobro poznáni i občno lübleni prezvišeni gospod püšpek, Dr. Popp Filip, ki so s svojimi potüvanjami i predávánjami po vsé evropski protestantni držávaj dober glás spravili në samo evangeličansköj cérkvi vu kráľjevini Jugosláviji, nego túdi našoj od popolne verske slobodšćine snážnoj Jugoslovansköj držávi. Prezvišeni gospod püšpek dec. 22-ga ob 18 toj vöri prídejo v Puconce. Isti večér versko predávanje bodo meli vu cérkvi.

Na drügi dén dec. 23 ga se že ob 9. vöri začne ösvetnost, pri šteröj svétešnji govor pre-

zvišeni gospôd püšpek bodo meli. Zvôntoga obádvá hipa bodo lêpa občna i khorušna popêvanja, predávanja, deklamácije itd.

Puconska evangeličanska fara na ete rétki svétek z lübéznostjov, s poštüvanjem po etoj poti pozáva në li svoje vezdášnje vernike, nego tüdi vu tekáji vrêmenov žnjénoga krila odtrgnjeni filialk, zdâ samostojne Bodonske-, lendavske-, morávske- i sobočke evangeličanske verske občine vrêli národ i vsákoga dobrega prijátela cêrkvi evangeličanske. Prihájajte té blázeni dén vu starinsko središče Prekmurskoga evangeličanstva sküpnno hožánno spêvat tomi dičnomi Adventnomi Králi! Te večen Bog pa naj dá Puconskoj velikoj, kulturnoj gmáni svetlo bodočnost i živoga dühá.

Posvetšenje zvoníka.

Pred desetimi létmi se je 34 evangeličanski družin v Pečarovci na velko delo odločilo. Bôgi na díko, svojoj düši na dobro, svojemi evangeličanskomi vadlûvánji za edno znamenje so z svojov nezmerenov vrêlostjov i z gotovov pomočjov dosta drúgi dobri src pozdignoli eden lesení, s plejom pokriti, zvonik i vnjega dvá zvoná, 198 kgr žmêče, položili. Cêla správa je koštala više 23,000 dinárov.

Z toga prôstoga zvonika sta cêli 10 lét nazvestšávala Božo díko teva 2 evangeličanskiva zvoná; sprevájala nepozáblene mrtvece po njihovoj zádnoj pôti; predvsem pa opomínala te živoče na „ročno delo krstšenika“, na molítev.

Letos je sklenolo že 37 družin, ka mesto lesenoga tôrma, šteri se je kázao za slaboga za zvoné, kameni tórem dájo zozídati. Težko delo je tó bilo vu vezdášnji slabi časaj, ali te máli vrêli šereg se je në zbojao nikši težkoč. Kak te mále včêle od korine do korine letijo i vküper pobérajó, neséjo méd, tak tüdi je eta mála črêda Kristušova vküperprinesla vsa potrebna i lêpi kameni tórem povzdignola na stroški 12,000 dinárov.

Toga nôvoga zvonika posvetšenje se je vršilo nov. 25 ga, na prijétnom jesénskom zvečarki. K toj priliki je navdúšena mladina cêli okoliš zvonika v svétešnje formo postavila. Pri tórmi je bila povídna predganca z Luther Mártona i Gustáv Adolfa kêpom. Bilo je petró okinčani vrát goripostáveni z pobožnimi napisí. Brez rázložka vere se je vnožina národa sprá-

vila vküper, štera je na puconskoga dühovnika pri prvi précimbni vrátaj ščaküvala. Po prišestjé je dühovnika tü Kovač Gizela pozdrávila z lêpim govorom i z püšlom živi korin. Po odgovori dühovnika so vernici popêvali „Hodi knam Boži düh svéti“ pesem. Pri zvoniki so popevane nasledüjoče pesmi, pod vodstvom Ošváth kántora i z sprevájanjem strukovskoga trompôtnoga khoruša: „Bojdi veren v tvojoj veri“, „Vadlûvánje oh ti Boži dár“, „Trdi grád je naš Bôg zmožni“, „Radosti skuza polêva.“ — Dühovnik so na podlági: „Ne boj se máli šereg, ár se je dopadnolo Oči Vašemi dati vam kralestvo“ (Lk. 12, 32), predgali; bogámoliti i blagoslovili nôvi tórem. Deklamálivali so: Andreč Franciška „Hválmo Bôga“, Šooš Števan „Zvoná glás“, Kodila Števan „Veren bojdi Bôgi“, Godina Jolán „Blázen je, ki zná moliti“ i Šantavec Vilmoš „Trdi grád je naš Bôg zmožni“ pesem. Na ôsvetnosti so ništerni vernici 11.5 D. offert. darüvali na Gustáv Adolfa podporno družstvo.

Hvála vsem vernikom, ki so se dosta borili i mantrali, dokeč so cêlo delo do cila pripelali. Díka Bôgi, ki njim je dao nevcaglivo vódržánje i njihove trüde korunüvao! Zunéci glási zvonov, šteri do razhájali z toga krepkoga zvonika, pa naj krepijo vsáko srdce, vsáko držino vu veri, vüpanji i lübézni!

Rázložni máli glási.

Radosti glás. „Ár sem në prišao záto, naj svét sôdim, nego naj svét zdržim.“ (Jan. 12, 47.)

Düševnoga Lista vsem čítelom vküpedlajóčim ino širitelom blázene božične svétke — i od Bogá blagosloveno srečno nôvo leto želé Reditelstvo.

Nôvi létnik. Z etov numerov začnemo z Bogá pomočjov nôvi létnik Düševnoga Lista. Prosimo one, ki so ga do tegamao vdáblali i stanovito polúbili, da truc tím težkim verstvin-skim razmeram, ostánejo tüdi nadale verni knjemi. Vêm dnes gda je žmetnéši žítek, ga ešče bole potrebüjemo. One pa, ki so ga ešče në vdáblali, prosimo, naj tüdi naprêpláčajó na njega, da de mogao biti lüblèni list vsákoj evangeličanskóji hiži. Z-etim listom tüdi razširjávamo Bože králevstvo, zidamo, krepimo i bránimo našo cêrkev. Naj záto nebode evangeličanska hiža, niti edna evangeličanska familija, brezí Düševnoga Lista!

Nekúpte si drúgoga kalendarija, nego vsáka evangeličanska hiža si naj správi naš z vnôgimi lepimi kápami ilustrirani „Evangelličanski kalendari“, šteri je že pred ednim mēsecem zgotovleni i vu šterom páli jeste dosta interesantnega, lēpoga i hasnovitoga čtenjá.

Nôvi cerkveni delavec. Puconska vrēla fara je previdla, da na cerkvenom prestori „žétve je dosta, ali delavcov je malo“, zâto je pozvála nôvoga delavca, Jonaš Števana diakonuša, vu žétvo Gospodnovo. Jonaš Števan so St. Andrejsko misionisko biblijsko šolo zvršili. Vu puconskoj fari, na štere prestori 7 národní šol jeste z 15 zločmi, katehetsko slúžbo spunjávajo z punov vrēlostijov.

Andrēci. Nov. 25 ga so Božo sv. rēč glásili vu našoj šoli Jonaš Števan katehet. Dec. 9 ga so Luthár Ádám dūhovnik meli pri nás Božo slúžbo i vōboslúžávali Kristušovo Sv. Večérjo. Ob toj priliki je offertoriuma darúvano na Gustav Adolfa podporno društvo 40 25 din. Prihodnja Boža slúžba januára 20-ga bode páli prinás.

Vesēlo poročilo. Novembra mesece se je nastávila v Apači lokálna čupora Gustav Adolfa društva, štera že više 40 kotrig má. Članarina je frtao leino 1 Din. Čupora zvôn návadnoga delakróža drží za volo poglobitvi vadlúvánjskoga žitka biblijske vōre, verska predávanja z cerkevne hištorije i se flísa vu cerkvenom popēvanji. Boža pomoč ino blagoslov nebeski naj bude na tom lēpom začétki, da se bō po tom delanji túdi razširjávao Njegov orság!

Mrtelnost. Tek. leta nov. 23-ga je veliki zgubiček doségno našo šinjorijo. Po dūgom teškóm betegúvanji so se vu bōgšo domovino zoselili seniorátni právdénik Dr. Škrák Aladár sobotški odvėtnik. Dr. Škrák Aladár so se v-1872-gom leti dec. 4-ga z-Murskoj Soboti narōdili, gde so njihov oča, Škerlák Józef, občno lúbleni i oglēden notároš bili. Gimnázie včénjé so v-slovenski evang. dijákov stároj evang. šoli, v-Šoprni zvršili, gde so onoga hipa gimnázie velkoga iména direktor náš vendslovenski roják Gombóc Miklōš, theológie akademike dekan pa túdi slovenski roják Pozvék Šándor bili. V-cēlom šolskom vrēmeni sta v-ednom stanovánji vkúp prebivala z Hima Šándorom morávskim evang. dūhovnikom, z-kim sta z-vnôgimi nepozáblenimi spōmenki bilá vu onom prijetnom šolskom vrēmeni vkúp prikapčéniva. Višise študie so si v-Budapešti osvojili i tam začnoli

svoje odvėtnično pozvánje. Po svetovne bojne dokončanji so se vu svoje rojstno mesto v-M. Soboto preselili, gde so kak imeniti právdénik (fiškáliš) spoznani, na koga so lúdjé z-velikov vūpaznostjov zavúpali svoje pravdene posle. V-1922. leti je pō.eg nôvi rozmēr nastávljena evangeličanska šinjorija, v-šteroj so za právdénika zvoljeni, na šterom pōli so si nepozábleno vrēdnost spravili. Novembra 25-ga je ji prijátelov, znancov, čestitelov i občinstva, brez rázločka vere i národnosti, veliki račun z-táljemánjem sprevodo i položo na grobski počinek. Bojdi blájženi i nepozábleni njihov spōmenek med prékmurskim národom!

Ježuitov rēd, modernoga svēta edna nájznamenitēša verska organizácija, je pred štiristoletmi, 1534 aug. 16-ga nastávljeni. Loyola Ignac i šest tūvárišov, med njimi eden pop, so té dén oblúbili, da kak misionarje odidejo na Svēto zemlo, či pa to nebi bilo mogoče, té se pápeši dájo na zrendelúvanje vu kakšostēč slúžbo. — Z toga máloga začétka je nastano ježuitov rēd. Loyola Ignaca, ali ešče bole njegovoga tūváriša, Xaveri Franca žitek kaže, ka kakši zmōžen misioniski ogen je plahotao vu nastavitelaj rēda. Sledi so se vu politični žitek držav nateoliko notrivmešali, ka so je v 18. stotini skoron z vsake rim. kat. držáve pregnali i 1773 ga je XIV. Kelemen pápa razpústo rēd. Po štiridesét leti je VI. Pius pápa páli nazájpostavo té rēd. Z Italije 1872-ga, z Francije 1880-ga so je pregnali. Dnesdén so oni ravnitelje na svēti pápežove politike.

Turobni glási iz Gor. Slavečke ev. fare. Odselili so se vu večnost zádne mejsece: Sept. 9-ga Bokan Jánoš, samec, iz Gor. Slaveča, vu 64. l. starosti; sept. 28-ga Pozvek Alojzija, samica, iz Dol. Slaveča, vu 31. l. starosti; okt. 8-ga Katzbeck Ana roj. Fartek, vdovica, iz Matjaševca vu 88. l. starosti; okt. 27 ga Kūzmitš Marija roj. Kūzmitš, vdovica, iz Sotine, vu 73. l. starosti. — Naj májo té pokojni vu brútivi sladtek sen! Naj počívajo vu miri! Ti žalúvajōči pa si naj počínējo vu Božem ravanji! — Do pávidénja!

Gornja Slaveča. Okt. 28 ga je naša fara vesēli svētek mēla. Na té dén je bilō rávno 6 lét, ka so naš prezvišeni g. pūšpek Dr. Popp Filip iz Zagreba — té ešče administrátor — prékdáli našo nôvo zozidano lēpo cērkev svojimi svētomi zrendelúvanji. Spominski govor so dománji dū-

hovnik držali pôleg Luk. 17, 11—19. Istina, ešče dug má naša fara od cêrkvizidanja, ali l. 1937 se od toga dugá z Božov pomôčjov túdi odslobodimo. Záto naj stoji eta nôva cêrkev prek stotin, naj se glási vu njej té čisti evangellom, naj bodejo ti poslůšávci evangelioma močni vu svojoj veri, ár nás nika drůgo nemre zdržati vkůper, li edino naša vera, vera vu Jezusi Kristuši! Gde Jezus močno vero nájde, tam bode On vedno pomágao!

Nôvi dári na Lendavsko cerkev v gmáni samoj (v l. 1934): Šavel Károl kurátora i žene dár je krstni kamen v vrêdnosti 2000 Din, 2 kameni vázi 350 Din; Vukán Lajoš inšp. žene dár k oltárskomi kěpi 1.000 Din; Unger Dêneš prešb. dár k olt. kěpi 1.000 Din; Škalič Šándorove dár edna Biblia na oltár 900 Din, Bohár Ádáma i familie dár spominska tábla 500 Din, vd. Dohr Jakabove dár ročno delo na oltár 500 Din, vd. pokojnoga kurátora Varga Matjášove edna preproga pred oltár 400 Din, Varga Andala i žene dár predelanje velkoga posvetšnjenja 360 Din, Miko Ivánova Rituper Irén 100 Din, Unger Dêneš 250, Šavel Jožef in fam. Bogojina 100, Kůhar Štefan 10, Šavel Károl i žena 50, ml. Mentš Jánoš 50, Jarižekovič Janez i žena 100, Štikel Eva 80, Gállitš Iluš, Margit i Mariška 600, Roudi Kálmán i žena 30, Neuman Pavel i Hári Mariška zaročenca 60, Vukan Lajoš inšp. 75, Varga Antal i žena 100, Mentš Jánoš 25, Veren Jožef 10, Bůkvič Lajoš 100 Din. *Zvůn gmáne*: Kovátš Štefan senior 100 Din, Štíván Kálmán i Margit Gederovci 100, G. S.-ova, Rituper Aranka 50, gr. Batthyány Tišina 73, vd. Vehovšič Josipova 20, Paulikova, roj. Šável Bpešt 55, vd. Ferber Josipova D. Lendava 50, Markovič Ivan, Čakovec 2 vázi 50, Půconska gmána 60, Morávsko žensko drůštvo 300, Partel Jožef (z Francije) i Dšuban Mária Vučagomila 30—30, Siška E. legradski dűh. 50, Heiner Géza hodoški dűh. 50, Dr. Kartín, srez nač. 50, Bogovič Martin i žena Zagreb 200, Teke Dêneš dűh. i žena 100, Ráth Kárdova, roj Petrik Bpešt 50, Kuzma Ivan Tešanovci 30, Fujs Šándor Tešanovci 20, Rituper Ferenc Tešanovci 10, Kutassy Eugen, mizar Bogojina 600, Benko Jožef, nar. posl., sen. inšp. 400, Strukovska godba 400, N. N. Tešanovci 50, Horvát Štefan Čakovec 50, vd. Dobral Jánošova 100, Nemeč Jánošova M. Sob. 20, vd. Kardoš Jánošova M. Sob. 20, Paurič Máté 16, Bác N.-ova M. Sob. 10 Din. V Čakovci je na-

bráno bilô 1.706 Din. Offertorium na dén posv. cerkvi 1.498-75 Din. Radgonske ev. gmáne dár 300 Din. — Nabiranje v Sobotškoj gmáni pride posebe. — Gospodin Bóg naj blagoslovi vse té velikodűšne dobročinitele naše. *Sk. dűh.*

Samovolni dári na goridržanje Dűševnoga Lista. Z-Tešanovec: Star. Kuzma Jánoš hšt. 23. 2 Din. Z-Stánjovec Smodiš Jožef kováč 10 Din, Banfi Štefan Šalamenci 2 D, Marič Jánoš Gorica 2 D, Rátkai Vilma Sebeborci 5 D, Kološa Ivanova i Sever Franc Puconci 5—5 Din, Zorko Štefan Lemerje 2 Din. — Radi bi nadalžávali! Srdačna hvála!

Pošta. Beznéc Irma Francija. Radi objávimo, ka vsem slovincem vesel Božič i srečno novo leto želete. Dobro nam spádne čteti vu Vašem pismi, ka z velikim srčnim veseljom jemléte naš list ino ste jáko zahválni za njega. Prispodobni pisem i jávlenja dosta vdáblamo, ka nas nê samo veseli, nego túdi batrivi, naj na začnjenoj pôti daleidemo ino delamo, na tiste spoj máloga računa modrűvájóče kritizirajoče si pa niti ne mislimo, ki se za kakše „lote“ volo potikajo v naš list. Šteri zaslepleni dűhovni gizdávci bi ráj bili, či nebi bilo etoga lista; no či je njihova dužnost túdi tó, naj ga materiálno i morálno podpěrajo, poráčajo, razširjávajo vu svojem krůži; naj pišejo vu njega, da bi njegov zdržétek bogatěši ino interesantněši blo. — Hvála za Vaš pozdráv! — Red.

Turobni glási. Odselili so se zádni mēsec z Puconske fare vu večnost: Poredoš Ilona roj. Novak v Šalamenci, stara 70 l., Slavíc Žuža, roj. Flisar na Gorici, st. 83 l., Cipott Štefan v Puconci, st. 65 l., Čizmarič Števan na Vaneči, st. 56 l., Paučič Jožef v Puconci, st. 71 l. — V Tešanovci je mrô Kůhar Štefan gost., st. 64 l. — Naj májo sladtek grobski sěn i bláženo goristaněje!

Dári na Dijaški Dom. Vse vkůp v Bodonci 136, v Zenkovci 30 litrov žita. Vsevkůp z-Poznanovec 28 litrov žita. Vsevkůp z-Strůkovec 85 litrov pšenice. Tak vsevkůp 194 litrov žita i 85 litrov pšenice. Tak z Bodonske fare štiri vesnic 194 l. žita i 85 l. pšenice. Jáko lěpa hvála tak daritelom, kak poběravájóčim kurátorom. Gospodin Bóg naj pláča obilno vsém pobožnim gmajnarom!

V Ameriki se je „Španjolskoga orsága prtjatelj“ imenűvano drůštvo nastavilo, štero té cil slůži, da se v-nůvoj Hišpániji biblije čtenjé vu vėkšoj meri podigáva. Tó drůštvo je že v-Španjolski orság poslalo svojega prvoga delavca v-

Juán Ortš Gonzeles evang. dühovnika osobi, ki je španjolski rojak i v-prvêšem vrêmení je katholicánski dühovnik bio.

V-Francuskom orsági, kak nam Biblínsko drúštvo glási, se dnesdén trikrát telko biblij odá v ednom leti, kak predtém. Predtém je ob lást zastavljala biblije razšírjavanje, zdá pa naprê pomága. Eden policáj je v Párisi oberkao na villici odávajôčega biblijoča, naj njemi pokáže odávánja písmeno dovoljénje. Dokeč je té vu žebki ziskávao dovoljénja písmo, policáj je pogledno aktovke zdržétek. Kak je zagledno, ka so biblije v-njej, prijaznivo je pravo: Že sem nê zelen vidíti písmenoga dovoljénja, vém kak vidim biblije odáváš. Či bi vsáki človek biblijo čteo i nasledúvao, te nás policájov nebi trbelo.

Eden pogúblèni žitek. Kak smo nê dávno v-novinaj čteli, v Tolna vármegjôvi v-Madučan vési je eden Márkuš Sabó Jánoš imenúvani mladénc zandára osmrto. Na gaoge smrt je osodjen. — Pobegno je. Več tjédnov se je skítalo i na starišov hiši se je skrivao. Odnut je hodo na nôvo roblenje. K-koncovi so ga orožniki nateliko zaopásali i okróžil, da je nê mogao z-toga opása vuiditi, se je na starišov hiži doli strélo. Márkuš Sabó Jánoš je nê z žandára osmrtenjem začno hüdôbo. Ménše hüdôbe, tatvije je činio vu začétki, štere so njemi stariše nê bránili. Sledí je, kak junák grobijančívao po oštarijaj, razbojnikstvo nadaljávao. Nê samo ednôk je stariše bantúvao, mater je na krvávo zbio. Po odskočenji so ga roditelje dônok skrivali. Mati njemi je ešče revolverko kúpila, z šterov se naj prôti žandárom bráni. Na brútivi je kre šanca pokopani. Na križi samo té napissek má: „Živo je 24 lét.“ — Živo je? — Jeli je tô žitek bio? — I ka má priditi po tom ešče tam prêk? — Kak velka podgovornost je roditel biditi!

Nájbole žalostna štatistika. Na svetovne bojne 20 létnice priliko so francúške frontni vojnikov, invalidov i oranjeni novine vöpoká zale z 1914 - 1918 lét bojnske áldove i stroške. Pôleg té štatistike je petnájset millio mrtvi, devetnájset millio ranjeni, desét mil. rôni nevolákov, devét mil sirôtic i pét mil. vdovic jôče očeve i tûváriše, desét mil. je tak preminôči od šteri se nika nevê. Posebne držáve nasledúvajôče zgúbičke májo:

Prancúški orság je mobilizéao (v-bojno pôzvao) 3.957,000 pešákov, z šteri je spadnolo 1.158.000=29 9 procent. Stúkárov 1.373,000 spadnolo ji je 82.000=6 proc. Pionérov 432.500 spadn. 27.600=6 4 proc. Konjeníkov 280.600 23.400=7 6 proc. Železničárov 210.000 spadn. 7.490=3 6 proc. Letálcov 102 500 spadn. 3.600 =3 5 proc. Ziráčni zvézni ballonvníkov 21.000 spadn. 560=2 7 proc. drúge postáve 533.500 spadn. 16 250=3 proc.

Závezníkov zgúbiček je: Francia 1 391,000, Anglia (z-koloniami) 889 000, Amerikancov 70 000, Talánov 750.000, Belgie 41.300, Rusia 1.700.000, Srbija 380.000, Románia 250.000, Portugalia 8370. Prôti tém Nemški orság 1 950.000, Austria—Vogrška monarchia 1 542.000, z šteri na vogrski orság spádne 800.000, Tórski orság 350.000, Bulgáριο 100 000.

Bojna je 10 trillio frankov kôštala bojúvajôče držáve. Z-toga Francuze 1.126,594 millio frankov. — Z-10 trillio frankov, štero je na bojno zaprávleno, bi Amerike zdrúženi držáv, Kanade, Anglie, Francie, Belgieme, Nemčie, Rusie vse familie, edna po ednom do stôjzér frankov vrédno familiško hlžo si lahko dalé naréditi. Z-té grczno velke šume bi z imenúvani držáv ze vsej od 200.000 stančarov vékši várašje, eden po ednom do 125 millionov kôštajôči špitao i eden po ednom dvêsto millionov kôštajôčo univerzo (vseučelišče) lahko dáli zozidati i goripostaviti. Što bi se tak nebi strсно nad te velike šume zgúbičkom i želo nôvo bojno?!

Samo dvê.

Samo dvê pôti jesteta: Ta edna pela doj, ta drúga pela gori. Ta edna je šúrka, ta drúga je vôska. Po toj ednoj ji dosta hodi, ta drúga je samotna i zavržena. Po šteroj pôti hodiš ti? (Máté 7, 13-14.)

Samo dvá gospôda jesteta:

Te eden je te najvékši zapelávec, te drúgi je živa istina. Te eden záto živé, naj tebé na skvarjénje pela, te drúgi je mrô, naj tebé od toga oslobodi. Toga ednoga imé je Šatan, toga drúgoga Jezuš. Šteromi gospôdi slíhíš ti? (Máté 6, 24.) (Dale)